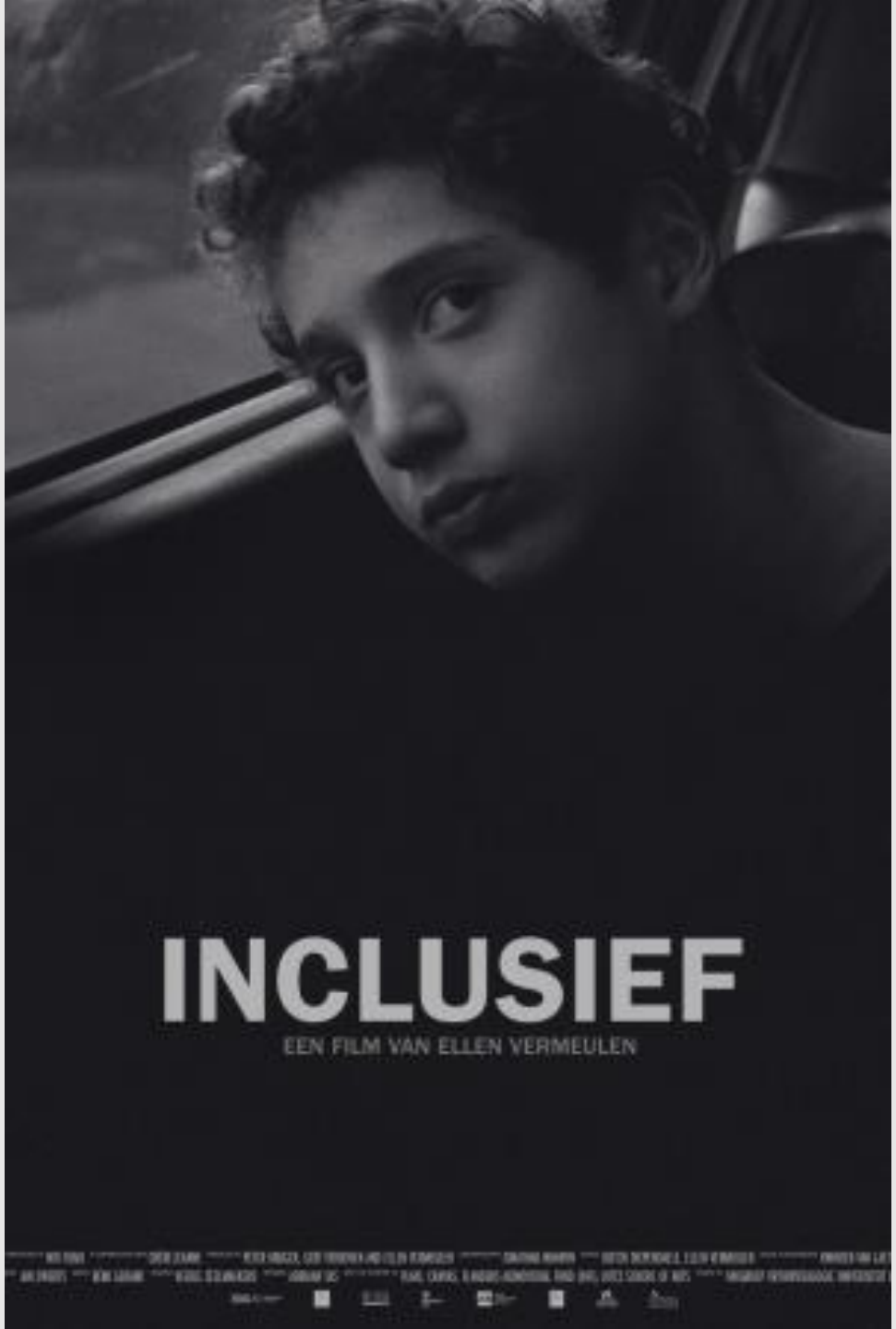
INCLUSIEF
EEN FILM VAN ELLEN VERMEULEN

WELKOM!

11 Ondersteuningscoördinatoren
13 Schoolleiders / teamleiders
5 Bestuurders / bestuursleden
4 OPR-leden
12 Medewerkers SWV

Hein Broekkamp
Sanne Spiero
Mirjam van Oers

TOEKOMST-BESTENDIGHEID

sessie #1 | 14 september 2020

GOVERNANCE

sessie #2 | 14 december 2020

INCLUSIE

sessie #3 | 22 februari 2021

WAAROM NU PRATEN OVER INCLUSIE?

2006 / 2016

Recht op kwalitatief goed onderwijs op basis van **gelijke kansen**: nastreven van inclusief systeem met voorzieningen waardoor kinderen met beperking zo min mogelijk gescheiden worden van **leeftijds-genoten**.

2018-2022

Ambitie: mensen met een beperking kunnen meer **naar eigen wens en vermogen** meedoen aan de samenleving, net als ieder ander. Merkbaar minder drempels die het meedoen in de weg staan.

2019

SWV VO 30 06 kenmerkt zicht door type B-scholen: goede begeleiding, maar veelal buiten de klas (koersklas en VSO). Om efficiëntieslag te kunnen maken is meer **integrale leerlingbegeleiding** nodig.

juni 2020

Inclusiever onderwijs: Toegang tot onderwijs dat zo veel mogelijk **gelijk-waardig** is. Elementen: **ondersteuning en toerusting**, **thuisnabij** onderwijs en **gezamenlijk** met en zonder een beperking

nov. 2020

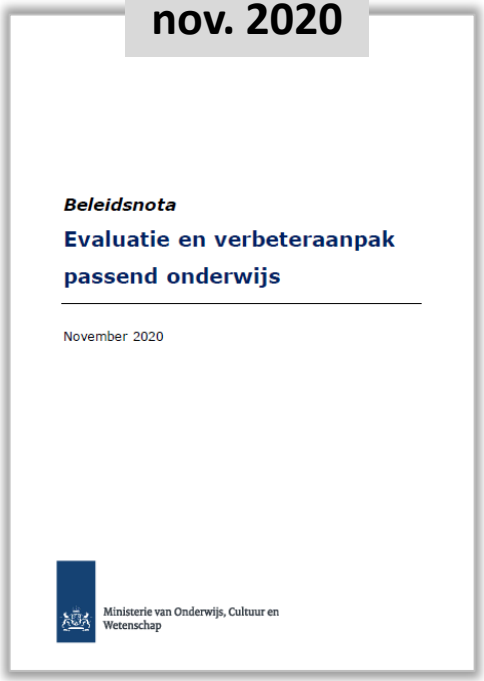

Naar inclusievere onder-wijsvoorzieningen, zodat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoefte steeds vaker **naar dezelfde school** kunnen en waar mogelijk **in dezelfde klas zitten**. Behoud van specia-listische expertisecentra.

WAAROM NU PRATEN OVER INCLUSIE?

naar toekomstbestendig passend onderwijs

WAAROM NU PRATEN OVER INCLUSIE?

Er is geen onderwerp waarop ~~de reacties~~ zo verschillend zijn!

de beelden

Van

Wat betekent inclusief onderwijs eigenlijk?

tot

VSO-leerlingen naar een reguliere school? Dan moet er nog heel wat gebeuren!

Van

De overheid moet maar eens duidelijkheid geven over inclusief onderwijs.

tot

Wij gaan nu al stappen zetten omdat wij dat belangrijk vinden.

Van

Als er meer aandacht gaat naar het ene kind, dan doen we het andere kind tekort.

tot

Als we willen zorgen voor gelijke kansen, dan moeten we ongelijk durven handelen.

HOE GAAN WE DAT DOEN?

VANDAAG

Kennis opdoen over inclusiever onderwijs.

Eerste beelden vormen over ambitie.

KOMENDE MAANDEN

Collectieve ambitie OP 2022-2026 opstellen.
(toekomstbestendigheid, inclusie, verbeterpunten Slob etc.)

Bijbehorend beleid en budgetbepaling.

OVER WIE HEBBEN WE HET?

- Zichtbare handicap?
- Onzichtbare handicap?
- Met of zonder diagnose?
- Leerproblemen/-achterstanden?
- Hoogbegaafde jongeren?
- Nieuwkomers?
- Problemen thuis?
- ….

→ <u>concept</u> doelgroepenkaart

Minister Arie Slob - februari 2020
Congres 'Naar inclusiever onderwijs'

THEMATISCH OVERZICHT BEPERKINGEN

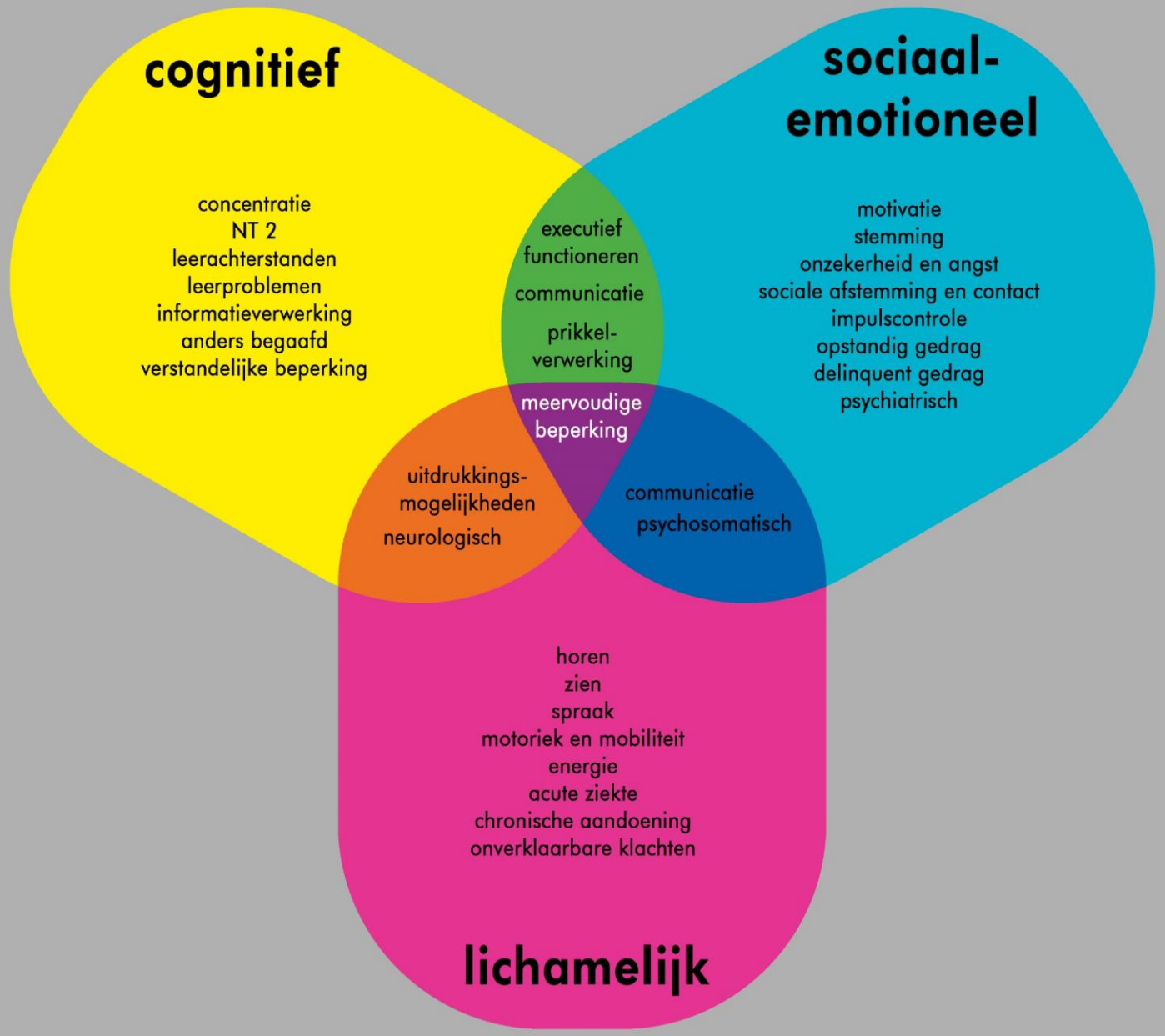

ERNST VAN BEPERKINGEN

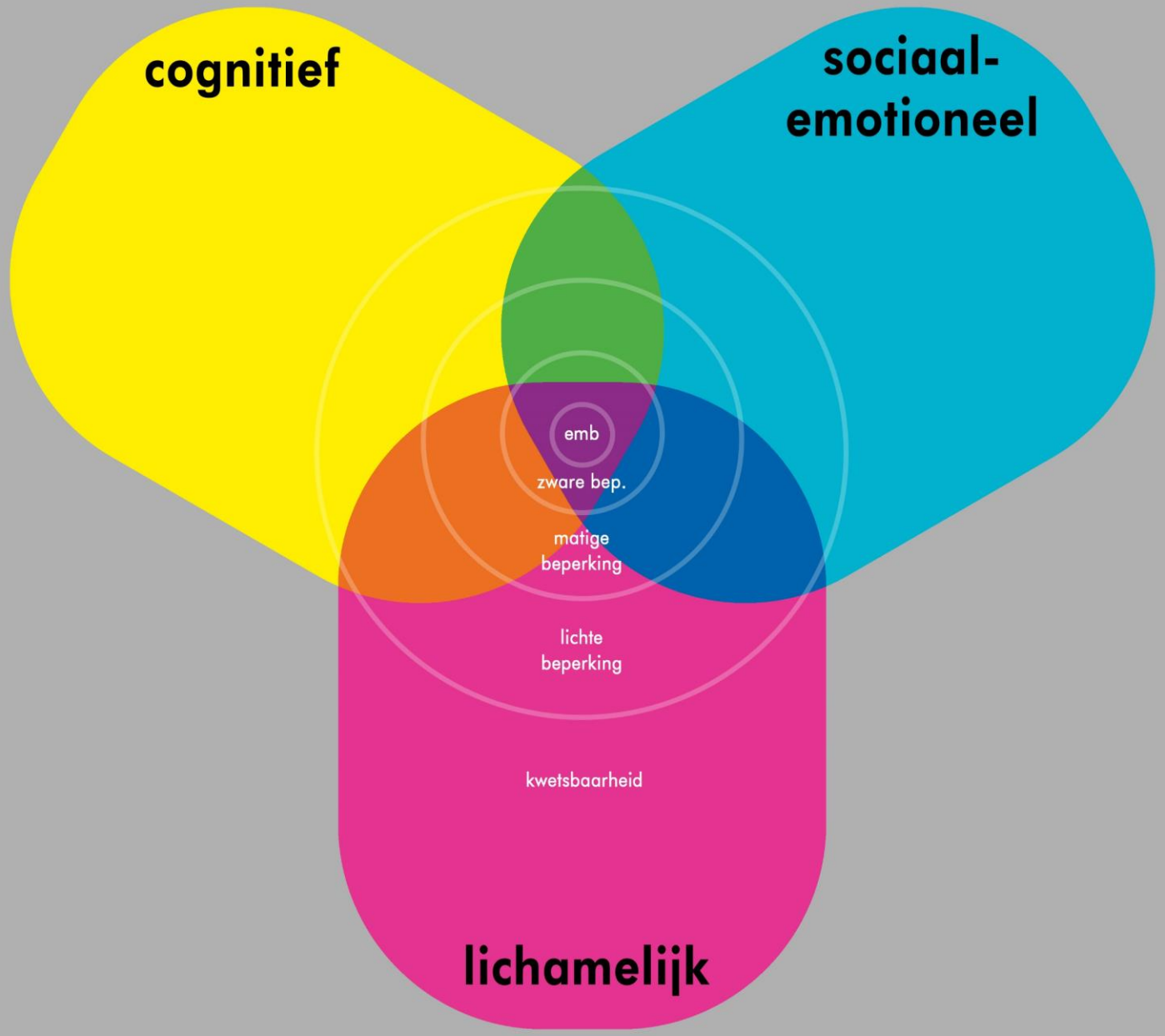

PrO en VSO IN DE REGIO

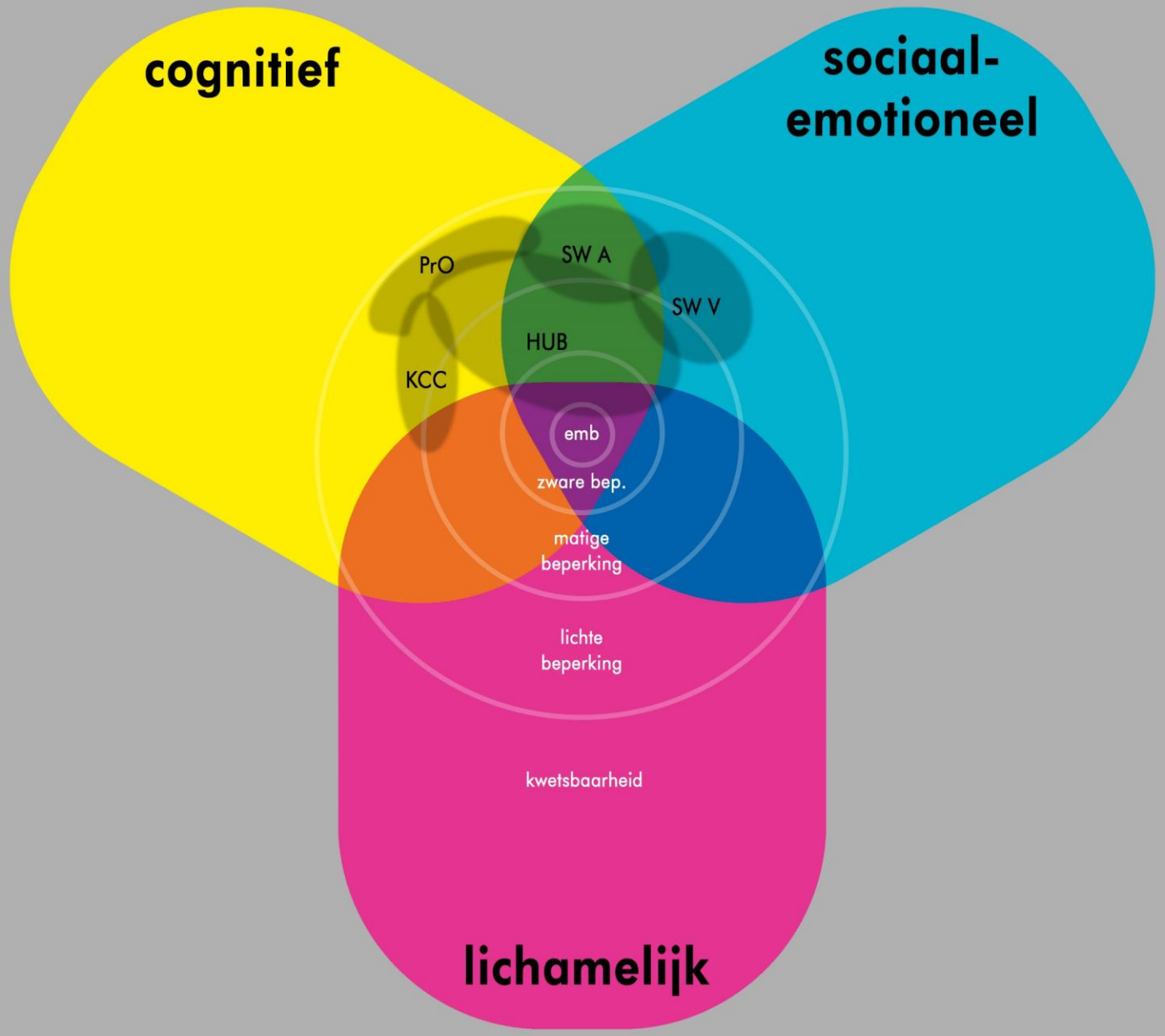

WAT IS DE ‘ZONE VAN NAASTE ONTWIKKELING’?

Voor wie wil je meer inclusie?

Op welke thema’s?

Waar zitten deze jongeren nu?

Hoe maak je het onderwijs inclusiever?

Wat is daarvoor nodig?

WAT IS DE ‘ZONE VAN NAASTE ONTWIKKELING’?

PrO –> VMBO (vml. LWOO)

VSO arbeid –> PrO

VSO vervolgonderwijs –> PrO

VSO vervolgonderwijs –> koersklas / regulier

koersklas –> hybride KK / regulier

maar ook van vrijstelling naar onderwijs!

AANGRENZENDE GROEPEN

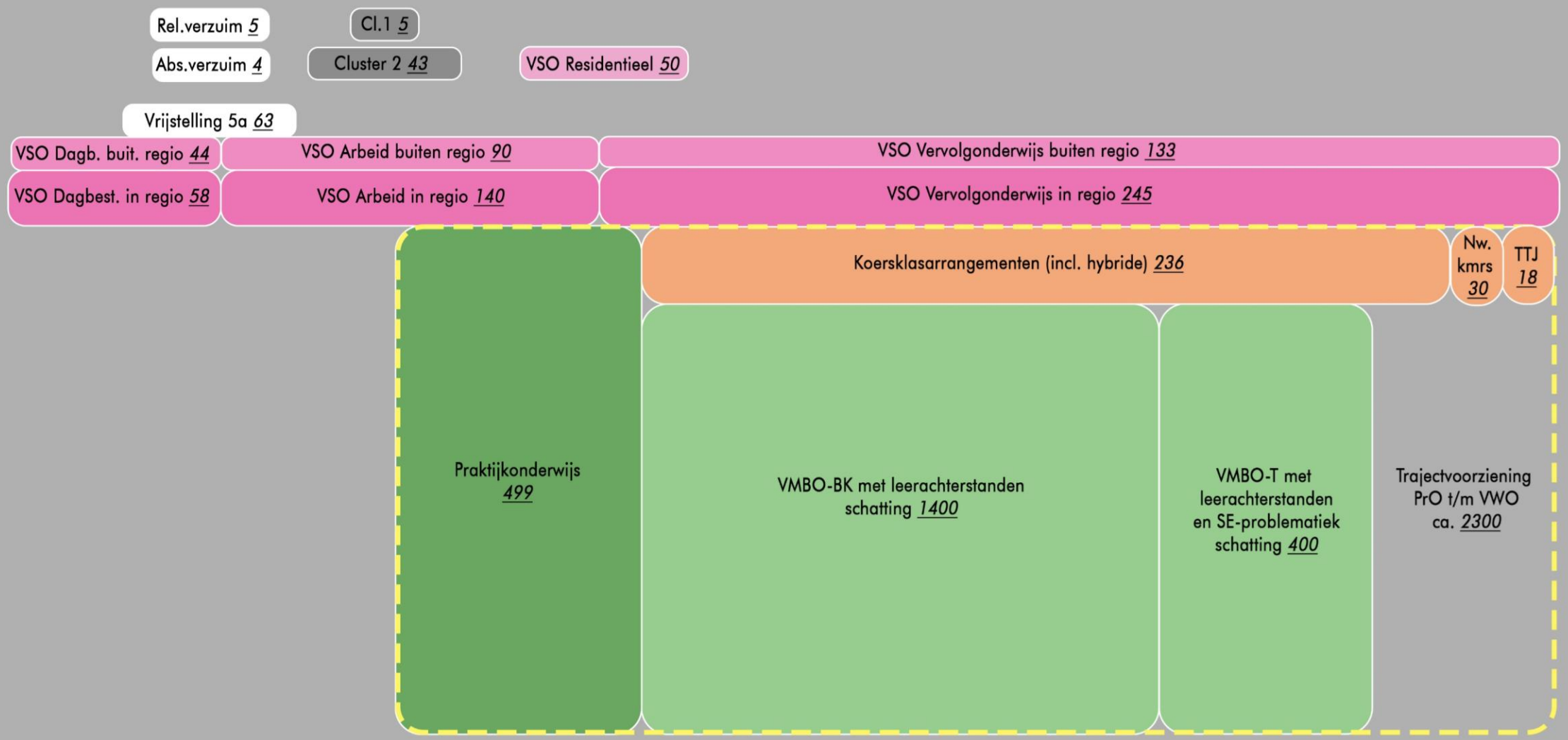

steeds inclusiever

onderwijsraad

hoe kan het onderwijs inclusiever?

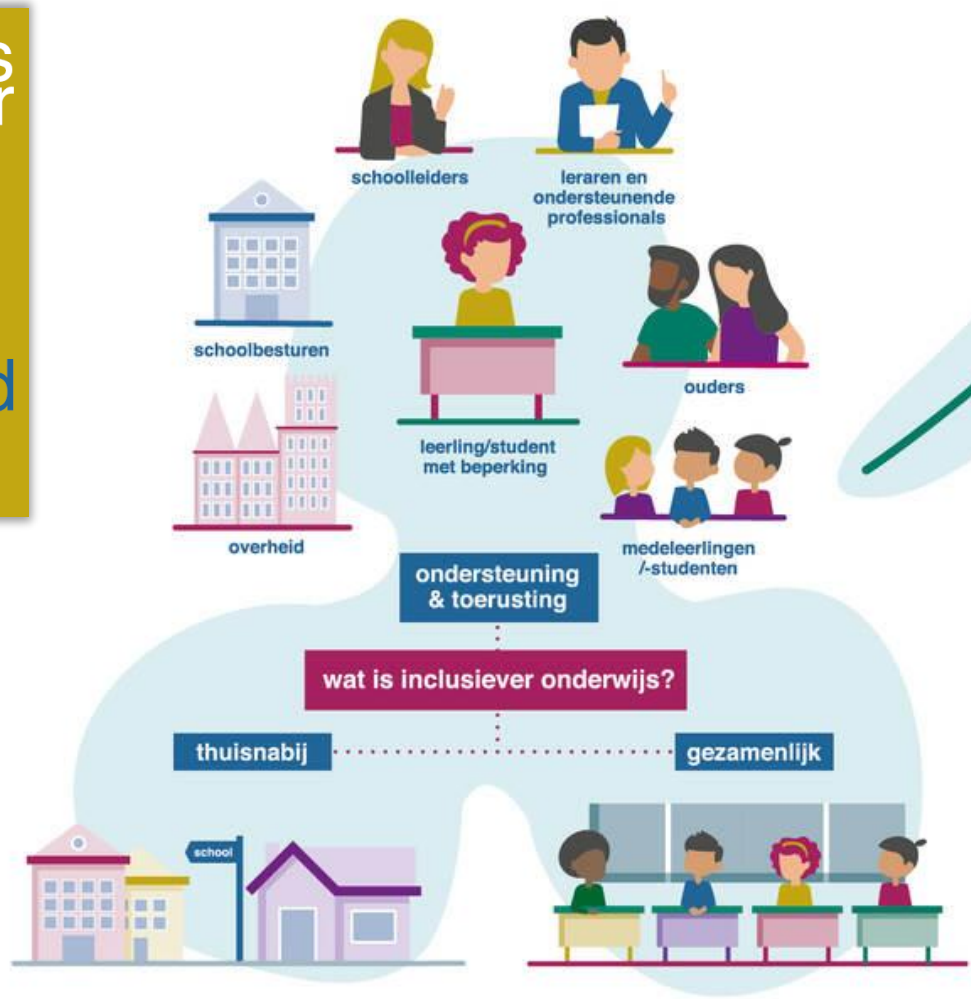

VRAGEN UIT DE Q&A MENTIMETER

op volgorde van populariteit (upvotes); dikgedrukt is behandeld

1. **Hoe kunnen we leerkrachten krachtiger maken om inclusiever onderwijs te kunnen geven? Hoe pakken we dat aan?**
2. **Is er onderzoek gedaan naar het welbevinden van de leerlingen?**
3. **Er wordt aangegeven stap voor stap inclusiever te worden. Wat zouden goede eerste stappen kunnen zijn?**
4. **In de animatie werd genoemd wijziging zorgplicht. Wat houdt dat in?**
5. Is er een 'landelijke klankbordgroep' leerlingen en docenten om mee te denken en draagvlak te creëren omtrent deze ontwikkelingen?
6. Uiteindelijk is inclusiever onderwijs gerelateerd aan geld om ondersteuning mogelijk te maken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat geld ook echt aangewend wordt voor ondersteuning ?
7. **In de film werd gezegd 1,38% deelname lln met beperking aan regulier onderwijs. Wat is het percentage in Nederland?**
8. **In het filmpje werd vermeld dat de overheid voor de gelden zorgt. Niettemin: er is ook een bezuiniging aan de orde. In elk ook in ons SWV. Heeft de OR hierover een mening?**
9. **In de animatie wordt ook de lerarenopleiding genoemd. In hoeverre is daar nu al aandacht voor inclusief onderwijs.**
10. Is er een concreet overzicht van voorbeelden van 'zwaardere ondersteuning'? Waar moeten we in het VO (nog meer) aan denken?
11. **Is het gebruik van het woord beperking wel correct? Beter: leerlingen met een andere behoefte binnen ons onderwijssysteem.**
12. **Is er onderzoek gedaan naar de ervaringen van de lln zelf? Hoe ervaren ze het? Ze zijn in een aantal gevallen " de uitzondering". Hoe gaan ze hiermee om?**
13. **Hoe ga je als school een stap zetten richting een inclusievere cultuur? Samen de urgentie en/of wens voelen...**
14. Om niet overal het wiel uit te vinden: is er al een plan voor generieke professionalisering?
15. **Om inclusiever onderwijs goed vorm te geven heb je vaak meerdere partijen nodig. Ouders natuurlijk, maar vaak ook professionals buiten het onderwijs. Wat is het advies van de OR mbt deze samenwerking?**
16. Betekent de huidige Coronacrisis en de roep om inclusiever onderwijs niet dat we af moeten van het klassieke jaarklassensysteem?
17. Wordt de samenwerking met Tyltyl en Mytyl scholen gezocht ?
18. Op welke wijze gaan we het gesprek aan binnen het SWV?
19. **Is er iets te zeggen over de termijn. Wanneer zijn we gewenst inclusiever? 10 jaar? 5 jaar?**
20. Moet dit niet opgenomen worden als thema in het Nationaal Programma Onderwijs?
21. Hoe voorkom je dat een norm basisondersteuning bijdraagt aan de 'doorverwijslogica' waar je net naar refereerde (escalatiemogrlijkheden)? Daar kan ook een gevaar in schuilen van wantrouwen..
22. In hoeverre adviseert de Onderwijsraad om CAO en salaris regulier VO en VSO gelijk te trekken, opdat samenwerking makkelijker wordt in één gebouw?

Sardes

Een gezamenlijke taal voor het gesprek over inclusief onderwijs

Even voorstellen

Sanne Spiero

Sardes

Wat het gesprek over inclusief onderwijs zo lastig maakt

1. Paraplu begrip
2. Doelgroep bepalen
3. Verschillende partijen betrokken
4. Emoties kunnen hoog oplopen

Sardes

Wat versta je onder inclusief onderwijs?

Als je het aan het onderwijsveld vraagt:

“Onderwijs in de eigen wijk” en

“Thuisnabij passend onderwijs”

“Dat kinderen samen opgroeien / elkaar ontmoeten / elkaar tegenkomen op school.”

“Onderwijs op eigen niveau” en

“Individueel aangepast programma”

Sardes

Drie dimensies van inclusief onderwijs

Thuisnabij naar school
ORGANISATORISCHE INCLUSIE

- Betrokken partijen: Gemeente en schoolbesturen
- **Dekkend netwerk van voorzieningen**

Van en met elkaar leren
SOCIALE INCLUSIE

- Betrokken partijen: Schoolbesturen en scholen
- **Van ontmoeting tot samen leren: in de buurt, in de school en in de klas**

Omgaan met verschillen in de klas
DIDACTISCHE INCLUSIE

- Betrokken partijen: In de school en in de klas
- **Tegemoet komen aan diversiteit in talenten, interesses en ondersteunings-behoeften**

Nilsen, S. (2018). Inside but still on the outside? Teachers' experiences with the inclusion of pupils with special educational needs in general education. *International Journal of Inclusive Education*, 1-17.

Sardes

Thuisnabij naar school

ORGANISATORISCHE INCLUSIE

Elke school kan ieder kind passend onderwijs bieden

Alle kinderen kunnen naar een school in de eigen **wijk, buurt of stadsdeel**

Elk kind kan **binnen de gemeente** naar school

Ieder kind kan **binnen het samen-werkingsverband** naar een school

Grensverkeer

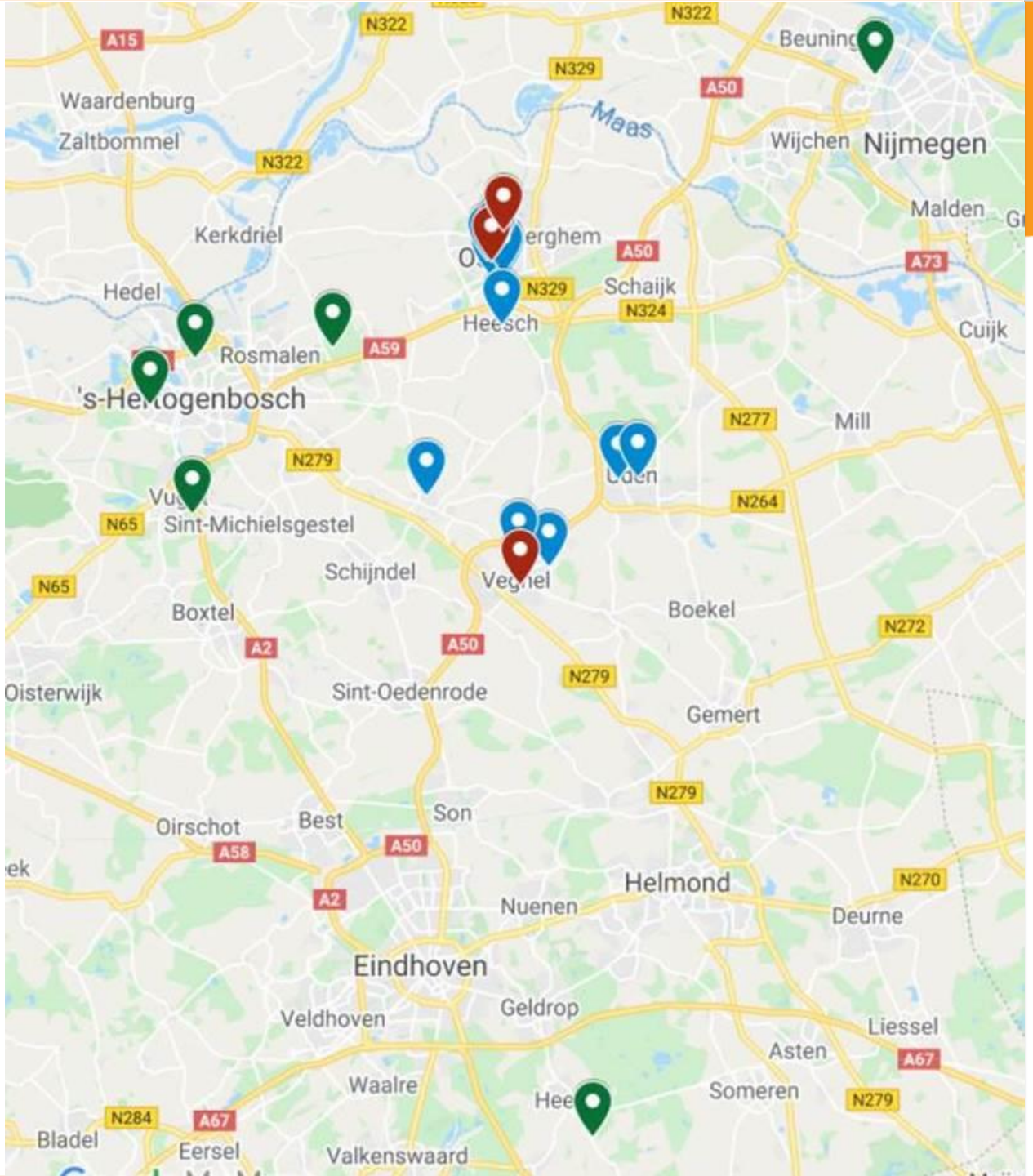

Thuisnabij naar school

ORGANISATORISCHE INCLUSIE

Elke school kan ieder kind passend onderwijs bieden

Alle kinderen kunnen naar een school in de eigen **wijk, buurt of stadsdeel**

Elk kind kan **binnen de gemeente** naar school

Ieder kind kan **binnen het samen-werkingsverband** naar een school

Grensverkeer

Van en met elkaar leren

SOCIALE INCLUSIE

Leerlingen zitten **bij elkaar** in de klas en **leren samen**

Leerlingen zitten **(soms) bij elkaar in de klas** en worden vaak uit de klas gehaald voor **aparte instructie/ondersteuning**

Leerlingen krijgen **apart les**, maar **ontmoeten** andere kinderen **buiten de les** op school

Leerlingen gaan naar een **aparte school**. Kinderen **ontmoeten elkaar niet** in het reguliere onderwijs

Thuiszitters

Omgaan met verschillen in de klas

DIDACTISCHE INCLUSIE

Het onderwijsprogramma is **flexibel** en sluit aan bij de ondersteunings-behoefte van **elke leerling**

De school stelt een **uitgebreid extra aanbod** beschikbaar en voor **sommige leerlingen** is een eigen leerlijn mogelijk

De school heeft een **extra aanbod**, zoals RT of een plusklas

Er wordt **gedifferentieerd** op drie niveaugroepen in de klas: laag/midden/hoog

Uniform onderwijsaanbod

Sardes

Thuisnabij naar school **ORGANISATORISCHE INCLUSIE**	Van en met elkaar leren **SOCIALE INCLUSIE**	Omgaan met verschillen in de klas **DIDACTISCHE INCLUSIE**
Elke school kan ieder kind passend onderwijs bieden	Leerlingen zitten **bij elkaar** in de klas en **leren samen**	Het onderwijsprogramma is **flexibel** en sluit aan bij de ondersteunings-behoefte van **elke leerling**
Alle kinderen kunnen naar een school in de eigen **wijk, buurt of stadsdeel**	Leerlingen zitten **(soms) bij elkaar in de klas** en worden vaak uit de klas gehaald voor **aparte instructie/ondersteuning**	De school stelt een **uitgebreid extra aanbod** beschikbaar en voor **sommige leerlingen** is een eigen leerlijn mogelijk
Elk kind kan **binnen de gemeente** naar school	Leerlingen krijgen **apart les**, maar **ontmoeten** andere kinderen **buiten de les** op school	De school heeft een **extra aanbod**, zoals RT of een plusklas
Ieder kind kan **binnen het samen-werkingsverband** naar een school	Leerlingen gaan naar een **aparte school**. Kinderen **ontmoeten elkaar niet** in het reguliere onderwijs	Er wordt **gedifferentieerd** op drie niveaugroepen in de klas: laag/midden/hoog
Grensverkeer	**Thuiszitters**	**Uniform onderwijsaanbod**

Sardes

Waar staan de scholen nu? (pijlen)
En waar ligt de ambitie? (sterren)
(verschillende ‘wolken’ staan voor verschillende doelgroepen)

Sardes

"Er staat niet veel in de weg om te bouwen aan inclusief onderwijs in Nederland."

Meer lezen? Download gratis de Sardes Special 'Perspectief op Inclusief: in het onderwijs'.

Sardes
Postbus 2357
3500 GJ Utrecht
Lange Viestraat 371
3511 BK Utrecht
(030) 232 62 00
secretariaat@sardes.nl
www.sardes.nl
@SardesUtrecht
facebook.com/sardesBV

VERVOLG

VANDAAG

Kennis opdoen over inclusiever onderwijs.

Eerste beelden vormen over ambitie.

KOMENDE MAANDEN

Collectieve ambitie OP 2022-2026 opstellen.
(toekomstbestendigheid, inclusie, verbeterpunten Slob etc.)

Bijbehorend beleid en budgetbepaling.

VERVOLG

Traject kiezen & delen

Uitwerking bekostigingssystematiek op basis van uitgangspunten in fase 1:

- *Budgetverdeling*: Hoe kennen we de middelen toe? Zorgen voor communicerende vaten.
- *Budgetbepaling*: Welk budget zetten we in met welk doel (voor welke doelgroep)?

Verhouding *rollen/taken* individuele scholen en samenwerkingsverband.

Serious game voor collectieve ambitie

*Een **Opgave** is een complexe uitdaging die de samenleving raakt, die vraagt om een wezenlijke verandering, in samenwerking met alle partijen die daarvoor nodig zijn.*